

El futur del català en l'administració de justícia

Teresa Xaus Rafí

Advocada i membre de la Comissió de Justícia de la Plataforma per la Llengua

Negre. Negre és el color de la justícia. Les togues són negres, la representació de la justícia és la d'una dona amb els ulls tapats que ho veu tot negre, els jutges parlen en les seves resolucions posant negre sobre blanc. I així podríem continuar. I la llengua catalana no n'és cap excepció.

Ara mateix, el català és residual en l'administració de justícia. Fa dos anys la Plataforma per la Llengua ja vam publicar un estudi sota el títol «Quins són els obstacles que impedeixen l'ús del català a la justícia?», on posàvem de manifest que **els catalans tenim un problema molt greu amb la nostra llengua en l'àmbit judicial**. Però això no és nou: un any abans el Consell d'Europa va fer unes recomanacions a l'Estat espanyol i el va reprovar perquè no està aplicant la Carta Europea de les Llengües Regionals i Minoritàries, que fa quinze anys va ratificar. Una d'aquestes recomanacions és que «modifiqui

El Consell d'Europa va fer unes recomanacions a l'Estat espanyol i el va reprovar perquè no està aplicant la Carta Europea de les Llengües Regionals i Minoritàries.

el marc jurídic per a deixar clar que les autoritats judicials penals, civils i administratives en les comunitats autònomes puguin dur a terme els processos en les llengües cooficials, quan una part ho demani».

El Congrés de Diputats va aprovar l'any 2002 juntament amb el Ministeri de Justícia la *Carta*

de Derechos de los Ciudadanos ante la Justicia. Aquesta carta disposa els drets lingüístics dels ciutadans en l'article 16 («El ciutadà té dret a utilitzar amb l'Administració de justícia en el territori de la comunitat l'idioma oficial que triï i a ser tractat en els termes establerts per la Llei orgànica del poder judicial i els estatuts d'autonomia i les seves normes de desenvolupament») i estableix que per a fer eficaç aquest dret (article 2 de garanties): «El Ministeri de Justícia i les

comunitats autònomes amb competència en la matèria, el Consell General del Poder Judicial, la Fiscalia General de l'Estat i els Col·legis professionals competents prendran les mesures oportunes i facilitaran els mitjans necessaris per a garantir l'efectivitat i respecte ple amb els drets reconeguts en aquesta

Carta.» Setze anys després constatem que no s'ha avançat gaire.

També el síndic de Greuges ha anat denunciant en els seus informes, com ho féu l'any 2014, que «en l'àmbit de l'Administració de justícia és on tradicionalment s'ha advertit un ús menys freqüent del català i, de vegades, fins i tot s'ha constatat una vulneració dels drets lingüístics de les persones, que, malgrat que han manifestat expressament la seva voluntat de rebre les comunicacions relatives a la tramitació d'un procediment judicial en català, han vist frustrades les seves expectatives per la manca de compliment de les disposicions legals».

Però tot és susceptible d'empitjorar. El Ministeri de Justícia ha decidit treure a concurs milers de places que actualment estan ocupades per interins en el que ells denominen «*la mayor oferta de empleo público*» i que en realitat serà el pitjor ERO que haurà viscut Catalunya en la seva història. Si prenem com a referència el que va succeir l'últim cop que es van convocar oposicions, l'any 2008, hem de preveure que

EN CATALÀ, TAMBÉ ÈS DE LLEI
UTILITZA'L HI TENS TOT EL DRET

el 60% de places les ocuparan persones de fora de Catalunya, que no tindran cap interès a aprendre català i que trigaran anys i anys a tornar al seu lloc d'origen. Mentrestant, els ciutadans hauran de canviar de llengua quan vagin al jutjat i fins i tot és possible que hagin de sentir allò de «*hábleme en la lengua común*», que no serà precisament l'anglès.

El català en la justícia serà engolit per un forat negre.

A Catalunya no hi ha tradició opositora, i alhora el sistema d'accés a la funció pública castiga l'experiència per premiar la capacitat memorística. El perfil dels funcionaris interins és el d'una dona, major de quaranta-cinc anys, amb càrregues familiars i amb una mitjana de quinze anys treballant en l'administració de justícia. En canvi, el perfil de l'opositor és el d'una persona jove, estudiant universitari o acabat de graduar, sense experiència laboral, que no té responsabilitats familiars i que sovint no s'ha emancipat del domicili familiar. Si a això hi afegim que no es valora el coneixement del català (el xinès, l'anglès o l'àrab sí que es valoren), els interins no tenen gaires possibilitats d'aprovar una oposició.

Per això diem que el futur del català en l'administració de justícia és negre. Per a ser més precisos, hauríem de dir que el català en la justícia serà engolit per un forat negre. La Generalitat al·lega que no té competències, que s'ha de limitar a executar les ordres que vénen del Ministeri i que en les reunions amb les altres comunitats autònomes és

un mer convidat de pedra. Els sindicats són de base estatal i no solament ja els va bé la situació actual sinó que els interessa que es convoquin oposicions perquè els interins marxin cap a casa. Els col·legis i les associacions professionals dels diversos operadors jurídics es mantenen al marge. I els partits polítics miren cap a una altra banda. Potser ja és hora que la societat civil es mogui i aclareixi que el centre de la justícia no són els jutges, els fiscals o els funcionaris, sinó les persones a qui serveixen, i que a Catalunya l'idioma en què s'ha d'impartir justícia és el català.■

